

دانشگاه مجازی المصطفیٰ صلى الله عليه وآله

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش نشست علمی پژوهشی

عنوان نشست	تحلیل انسان مدرن با رویکرد انسان شناختی
موضوع نشست	انسان
سخنران	دکتر علی شهبازی (پژو، ماسکر، نویسنده و استاد دانشگاه ادیان)
ناقد	حجت الاسلام دکتر حمزه علی اسلامی نسب (پژو، ماسکر و نویسنده)
دبیر علمی	دکتر حمید علی آبادی
زبان ارائه	فارسی
زمان برگزاری	۱۴۰۰ آذر ماه ۲۴
مکان برگزاری	سالن جلسات دانشگاه مجازی
تعداد شرکت کنندگان	۶۸ نفر آنلاین و ۹ نفر حضوری
لینک دسترسی به محتوای نشست	https://live.mou.ir/pub5vjg8dkze/

متن نشست

بسم الله الرحمن الرحيم

تحلیل انسان مدرن با رویکرد انسان شناختی

این نشست علمی در تاریخ ۲۴ آذر ماه (هفته پژوهش) ۱۴۰۰ به همت معاونت پژوهشی و تولید برگزار گردید. در زیر گزارش این نشست علمی ارائه می گردد:

گزارش طرح پژوهشی با عنوان رویکرد انسان شناختی مدرن انسان برای بقا طراحی شده یا شادی؟
دبیر علمی جلسه:

در فیزیک کوانتوم نظریات جدیدی ارائه شده مبنی بر این که جهان چیزی جز وهم و خیال نیست. تا چند دهه پیش، از فیزیک دانانی مثل نیوتن که رویکرد تجربی داشتند آموخته بودیم که موجودیت جهان مستقل از آگاهی ماست و ما انسان ها باشیم یا نباشیم. جهان وجود دارد. ولی اکنون معلوم شده است که برخورد ما با واقعیت آن قدرها هم انفعالی نیست. ذخن بشر از طریق مفروضات و مفاهیم پیشینی حتی در علمی ترین آزمایش ها هم مداخله می کند و در ماهیت واقعیت تأثیر می گذارد و بنابراین چیزی به نام بی-طرفی کامل وجود ندارد.

فیزیک جدید می گوید واقعیت ترکیبی از قوانین جهان خارج با رویکرد ذهنی مشاهده کننده است. آن قوانین قابل اندازه گیری است و ابهامی ندارد ولی ذهن مشاهده کننده ها با هم فرق دارد. این دیدگاه عینی-ذهنی در باب عالم اعتقادات علمی و ریشه دار ما را با چالش بزرگی روبه رو کرده و چه بسا در آینده دیدگاه ما در باب واقعیت را به کلی تغییر دهد.

حال اندیشمند گرامی جناب آقای دکتر شهبازی نیز بر ان است که ذهن ما منفعل محض نبود بلکه بر خارج تاثیر گذار است در این نشست برآنیم تا ایشان نظر خود را تبیین و در ادامه جناب آقای دکتر اسلامی نسب به نقد آن پردازد

که رویکرد تجربی داشتند

یا دوران مدرن انسان را بقا میداند یا شادی؟

در مطالعات انسان‌شناختی، یکی از مواردی که می‌توان به آن توجه کرد و نظریه خود را برپایه آن ترسیم و استوار ساخت مغز و کارکردهای آن است.

در این گزارش می‌خواهیم بگوییم که مغز انسان، که پیچیده‌ترین پدیده‌ای است که تاکنون بشر توانسته است آن را توضیح دهد، مرکز ادراک، شناخت، و رفتار انسان است. ساختار مغز و مراکز که برپایه کارکردهای آن شناسایی شده است، مثلاً قشر مغز و لب‌های چهارگانه، به گونه‌ای که است امروزه بسیاری از محققان حوزه مغز و اعصاب معتقدند که مغز انسان تنها یک قاعده و قانون را می‌شناسد: بجنگ یا بگریز.

از دیگر سوی انسان موجودی است اجتماعی و در محیط. بر این اساس بسیاری معتقدند که انسان و شخصیت او حاصل تعامل طبیعت و تربیت (nature and nurture) است. به عبارت دیگر حاصل تعامل و برخورد دو قلمرو ژنتیک و محیط فرهنگی و تربیتی است.

آنچه را ما آدمیان به عنوان شادی و خوشی و لذت می‌شناسیم با توجه به ساختار و کارکرد مغز تنها نوعی پاداش قلمداد می‌شود. یعنی شادی و لذت اصالت طبیعی ندارند بلکه همواره پس تحمل نوعی رنج یا کامیابی در یک رقابت یا ستیز یا کامیابی در گریز از خطر، مغز بخش‌هایی را وامی‌دارد که هورمون‌هایی را ترشح کنند که مایه لذت و شادمانی است. پس لذت یا شادمانی تابعی از حل مسئله و درگیری است.

اگر اینگونه است که قانون مغز، جنگیدن یا گریختن است (از جمله قانون‌های بقا) یعنی اگر اینگونه است که مغز برای بقا و تولیدمثل طراحی شده است، و اگر اینگونه است که انسان حاصل تعامل طبیعت (ژنتیک انسان) و تربیت است، و اگر اینگونه است که شادی، نشاط، و لذت تابعی از درگیری و حل مسئله و فیصله‌دادن رنج و... است، می‌توان گفت که انسان موجودی است که در **وضع طبیعی** جز به بقای خویش نمی‌اندیشد.

اگر تحقیقات انسان‌شناسی مدرن تأییدی باشد بر آنچه گفتیم، چالشی مهم در برابر دیدگاه‌ها و عالمان علم اخلاق و سیاست قرار می‌گیرد. به نظر می‌رسد با توجه به آنچه گفتیم، اخلاق به گونه‌ای آرزو اندیشی یا آرزوی وضعیت‌های مطلوب تبدیل می‌شود و به هیچ رو نمی‌توان به عنوان عنصری مهارکننده بر آن اعتماد کرد. از آن مهم‌تر اینکه دولت مقتدر و نهادهای مهارکننده دیگر، و به دیگر سخن **قانون و قرارداد**، معنا و اهمیت تازه‌ای می‌یابند.

شاید اینجا بتوان نگاهی دوباره و تازه به اندیشه‌های فیلسوفانی سیاسی مانند توماس هابز انداخت.

از مهم‌ترین پیش‌فرض‌های این نظریه یکی تکامل زیستی و مسلم دانستن آن، دست‌کم به عنوان یک نظریه علمی که تا اندازه زیادی مؤید به شواهد و قرائن نسبتاً کافی است. از دیگر مفروضات آن نگاهی فیزیکالیستی

و یگانه‌انگاران، اما نه به‌هیچ‌روی تقلیل‌گرایانه، به نفس آدمی و تأکید بر نظریهٔ نوحاستگی
(Emergentism) در این باب است

نقدهای مطرح شده

۱- آقای دکتر مدعی بودند که نتیجه کارکردهای بدن و مغز، ذهن است که در فلسفه اسلامی از آن به نفس تعبیر می‌شود. اشکال وارد بر این ادعا این است که الف: شما که متافیزیک را قبول ندارید ذهن به کجا وابسته است؟ ب: چگونه یک موجود مادی می‌تواند باعث تأثیرات عجیب و غیر مادی در بدن گردد. ج: شما ذهن را همان نفس صدرایی می‌دانید در حالی که ذهن شما امری مادی است و نفس صدرایی امری مجرد. چگونه امر مادی را همان امر مجرد می‌دانید؟ د: آنچه که در بدن تأثیر گذار است همان ذهن است در حالی که ذهن را نتیجه و برآیند کارکرد بدن و مغز می‌دانید.

۲- امر مجرد وجود ندارد و همه چیز مادی است مخصوصاً مغز. اشکال این ادعا این است که چگونه مباحثی مانند مجردات از جمله خدای متعال، عشق، تنفر و ... را حل می‌کنید؟

۳- عشق نتیجه پاسخ و پاداش ذهن به فعالیت های مغز است. در نقد این مدعا باید گفت این ادعا در صورتی که انسان نسبت به فعالیت ها و عملکردهای دیگران خوشحال شود یا از آنها ناراحت شود چگونه قابل حل است؟

مستندات نشست

به نام خدا
معاونت پژوهشی و تولید

نشست علمی-پژوهشی با عنوان

تحلیل انسان مدرن از منظر رویکرد انسان شناختی

سخنران و ارائه دهنده

دکتر علی شهبازی

پژوهشگر و نویسنده

ناقد

حجت الاسلام دکتر حمزه علی اسلامی نسب

پژوهشگر و استاد دانشگاه مجازی

دبیر علمی

دکتر حمید علی آبادی

پژوهشگر و استاد دانشگاه مجازی

مکان: دانشگاه مجازی المصطفی (ص)، سالن جلسات (طبقه سوم)

نشانی شرکت در جلسه

live.mou.ir/research

چهارشنبه - ۲۴ آذر ۱۴۰۰

ساعت: ۱۲:۳۰

حضور و مجازی

دانشگاه مجازی المصطفی

همراه با اعطای گواهی نامه

1400 - دکتر شهبازی 24 آذر 1400

Events Index | poster, Dr. Shahbazi 24 azar 1400.jpg

حکومت پویایی و نوین
سند علمی پویایی با محوریت
تحلیل انسان مدرن
از منظر رویکرد انسان شناختی
دکتر علی شهبازی
مکان: سازمان اسناد و کتابخانه ملی
تاریخ برگزاری: 24، 25، 26 آذر 1400
مدرس: MORAD

Video (1)

Gurwahi.pdf

Chat: (9 unread)

از روح انسان بین اثر حسیان
تأثیرات و توفیق بیشتر توان
نوبت با طرح پرتو به کلید
چراغ شد
ادم ویلشکر د
Sabet: در ویدئو در سن 14
سالی، معجزه شد از نظر استاد به ما
تاریخ
بائبرین اشکل بعد مسأله برخط
و مشارکت است
دانشگاه و بعد از زمانه که نیاز
سلام طاهر سر یونس به غرض
کامیاب
دانش طاهر سر یونس به غرض
ش کسب
به عنوان امیدوار، امروزه همه
انسانها را
به مناسبت سوره یونس به غرض
تا را طرح شد
به حد پیشرفت جای آموزش همه
توانیم شد
aniefamini@yahoo.com: تم
کم مکتوب و جایی است در
Sabet: پرسش‌های توهم
و بعد از آن
MEHDI: به
به مسویر بافت پرتو به غرض
Sabet: تاسف
شماجان سپهری ساه
12677: تاسف
13392: تاسف
طلی است

Attendees (46)

- Active Speakers (3)
- Hosts (3)
- Participants (37)

11223164
112278
11228 karamjolehi
12435
12427
13164
11640
10855
12541
11654
12330
12330
12393
12435
12477
12825
18123
13221
13318
13392
13344
12895
12384
13387

ظرف شما از حضور من نسبت علمی چیست؟

ظرف شما از حضور من نسبت علمی چیست؟

عالی	74%	(31)
خوب خوب	14%	(6)
خوب	12%	(5)
پایین	0%	(0)

بیا ما
با سلام و احترام با استقبال من رساند چنانچه تمامی به دانایات گواهی
و بیعت این نسبت علمی دارید
مشکلات خود را در لیست زیر ثبت کنید و توصیه بود که این لیست را
بزرگ می‌نمایند **پیدا** و به برومات باقی بعد از آن تجدید از زمانه من شود
<https://survey.porsline.ir/s/1Egto8V>
دای صبور گواهی حضور و **9** درصد از زمانه کلی جلسه ضروری است
پیشگامان ایرانی

